

สถานีกลางบางซื่อ ศูนย์กลางระบบรางแห่งใหม่ของไทย ใหญ่ที่สุดในอาเซียน

อีกไม่นาน ... ประเทศไทยจะมีสถานีรถไฟแห่งใหม่นั้นคือ สถานีกลางบางซื่อ ที่มีแผนจะเปิดให้บริการในปี 2564 ที่จะถึงนี้ ซึ่งหากสถานีกลางบางซื่อเปิดให้บริการแล้ว ก็เป็นศูนย์รวมระบบรางที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน

แต่จะมีใครรู้บ้างว่า “สถานีกลางบางซื่อ” มีจุดเริ่มต้นมาจากการศึกษาของ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร หรือ สนข. เพื่อให้สถานีกลางบางซื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเปลี่ยนถ่ายการเดินทางด้วยระบบรางแห่งใหม่ ที่สามารถเชื่อมต่อการเดินทางในรูปแบบอื่นๆ ทั้งระบบรถไฟฟ้าทางไกล รถไฟความเร็วสูง และรถไฟชานเมืองสายสีแดง ที่เชื่อมการเดินทางจากย่านชานเมืองสู่ตัวเมือง นับเป็นศูนย์กลางการเดินทางด้วยระบบรางแห่งใหม่ที่จะพลิกโฉมการเดินทางของประเทศไทยไปสู่ความทันสมัย รวดเร็ว สะดวก และปลอดภัยและได้เริ่มการก่อสร้างในปี 2556

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร หรือ สนข. ได้ดำเนินการ “โครงการศึกษาและออกแบบโครงการระบบการขนส่งทางรถไฟในกรุงเทพมหานครสายเหนือ (บางซื่อ-รังสิต) และย่านสถานีรถไฟบางซื่อ” เมื่อปี 2547 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับคุณภาพการให้บริการของการรถไฟแห่งประเทศไทย และแก้ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งต่อมาเรียกว่า ระบบรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) โดยทำหน้าที่เป็นเส้นทางหลักของโครงข่ายรถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในการนำผู้โดยสารจากย่านชานเมืองเข้ามาสู่กลางเมือง ซึ่งโครงการรถไฟชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ-รังสิต และสถานีกลางบางซื่อ ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อ 22 พฤษภาคม 2550 และดำเนินการก่อสร้างเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2556

สถานีกลางบางซื่อ มีเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมระบบรางของประเทศไทยและในเขตเศรษฐกิจอาเซียน โดยได้รับการออกแบบให้เป็นสถานีรถไฟที่รวมทุกระบบการขนส่งทางรางเชื่อมต่อไว้ด้วยกัน ทั้งรถไฟทางไกล รถไฟความเร็วสูง และรถไฟชานเมืองสายสีแดง รวมถึงเชื่อมต่อกับโครงข่ายรถไฟฟ้ามหานครด้วย นับเป็นสถานีรถไฟที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในอาเซียน ซึ่งนอกเหนือจากการเป็นศูนย์กลางการเดินทางแล้ว สถานีกลางบางซื่อจะได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ โดยจะพัฒนาพื้นที่รอบสถานีกลางบางซื่อให้เป็นย่านธุรกิจ (Central Business District: CBD) ทั้งสำนักงาน อาคารพาณิชย์ ศูนย์การค้า แหล่งช้อปปิ้ง สวนสาธารณะ ตลอดจนสถานที่จัดกิจกรรมต่างๆ ในรูปแบบ Transit Oriented Development หรือ TOD

โครงสร้างของสถานีกลางบางซื่อมีความยาว 520 เมตร ความกว้าง 180 เมตร ความสูง 43 เมตร มีพื้นที่ใช้สอยรวม 304,000 ตารางเมตร (ไม่รวมพื้นที่บึงน้ำ) แบ่งเป็น 5 ชั้น ซึ่งแต่ละชั้นมีพื้นที่การใช้งานที่แตกต่างกัน ดังนี้

- ☐ **ชั้นใต้ดิน** มีพื้นที่ใช้สอยรวม 72,000 ตารางเมตร ออกแบบเป็นที่จอดรถ ซึ่งสามารถจอดรถได้ 1,624 คัน แบ่งออกเป็นที่จอดรถสำหรับบุคคลทั่วไป 1,607 คัน และที่จอดรถสำหรับผู้พิการ 17 คัน
- ☐ **ชั้น 1** มีพื้นที่ใช้สอยรวม 86,000 ตารางเมตร เป็นพื้นที่จำหน่ายตั๋วโดยสาร ร้านค้า ศูนย์อาหาร สำนักงานต่างๆ พื้นที่พักผ่อน ห้องน้ำ และเป็นจุดเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน

- ☐ **ชั้น 2** มีพื้นที่ใช้สอยรวม 67,000 ตารางเมตร เป็นชั้นชานชาลาสำหรับรถไฟที่ใช้รางขนาด 1 เมตร ประกอบด้วยชานชาลาสำหรับรถไฟทางไกล 8 ชานชาลา และรถไฟชานเมืองสายสีแดง 4 ชานชาลา
- ☐ **ชั้น 3** มีพื้นที่ใช้สอยรวม 67,000 ตารางเมตร เป็นชั้นชานชาลาสำหรับรถไฟที่ใช้รางขนาด 1.435 เมตร ประกอบด้วย รถไฟฟ้าเชื่อมท่าอากาศยาน (Airport Rail Link) และรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน 2 ชานชาลา รถไฟความเร็วสูงสายเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ 6 ชานชาลา และรถไฟความเร็วสูงสายใต้ 4 ชานชาลา
- ☐ **ชั้นลอย** มีพื้นที่ใช้สอยรวม 12,000 ตารางเมตร เป็นพื้นที่สำหรับพาณิชย์กรรม ร้านค้า และห้องควบคุมระบบต่างๆ

ปัจจุบัน งานก่อสร้างอาคารสถานีกลางบางซื่อได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการติดตั้งระบบเดินรถและการตกแต่งสถานี โดยจะเปิดให้บริการในปี 2564 และในอนาคต สถานีกลางบางซื่อจะกลายเป็นศูนย์กลางการเดินทางด้วยระบบรางแห่งใหม่ของประเทศไทยที่ทันสมัย และใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอาเซียน โดยจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเดินทางระบบขนส่งมวลชนทางรางทดแทนสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) และเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายการเดินทางโดยรถไฟที่เชื่อมต่อกับรูปแบบอื่นๆ ได้อย่างสะดวก คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ พร้อมให้บริการด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน เพื่อรองรับและให้บริการแก่ประชาชนทุกคน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร หรือ สนข. ยังคงทำหน้าที่ในการคิดหาแนวทางแก้ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภายใต้การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้คนไทยเดินทางได้สะดวกรวดเร็ว ปลอดภัย เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าของไทยอีกด้วย ..เพราะเราคิด เพื่อคุณภาพชีวิตของคนไทย